

Tallinna

Polütehnik

TALLINNA POLYTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA TEENISTUJATE NING ÜLIÕPILASTE AMETIHINGUKOMITEEDE HAALEKANDJA

Nr. 16 (32) Reedel, 1. septembril 1950. a. II aastakäik

Uue õppeaasta alguseks

Nõukogude rahvaste saavutused majanduse ja kultuuri alal võimaldasid lühikese ajaga likvideerida fašistliku hävitustöö tagajärjed ja praegu on meie maa rahvamajanduse sõjajärelase tunduvalt ületatud. Hiiglaslik ülesheitustöö, mida teostab nõukogude rahvas partei ja seltsimees Stalini juhtimisel, nõuab juhtivate kaadrite pidevat juurdekasvu ja suurendab nõudlikkust nende kvalifikatsioonide suhtes.

Nõukogude kõrgemate koolide ülesandeks on anda meie rahvamajandusele vajalikke kaadereid, kes oleksid põhjalikult ette valmistatud oma erialal ja ideeliselt ning poliitiliselt kasvatatud tulevateks, teadlikeks kommunistide eest võitlejateks. Nõukogude eriteadlased peavad olema oma kodumaa ustavad patrioodid, kes alati on valmis ennast algavalt välja astuma tööava rahva hoidude eest. Pole ühtegi maad maailmas, kus kõrgem haridus oleks saavutanud sellist tähendust ja kättesaadavust, kui meie Nõukogude Kodumaal.

Nõukogude kõrgema hariduse arengu üha kasvavat hoogu näeme ka Nõukogude Eesti kõrgemates koolides. Nii asutati TPI-s käesoleval aastal kaks uut teaduskonda. Võrreldes möödunud aastatega on uute üliõpilaste vastuvõtu instiituti tunduvalt suurenenud. Käesoleval aastal suureneb meie üliõpilaste pere umbes 700 üliõpilase võrra. Kõrvuti uute üliõpilastega rikastub instiituti ka rea uute õppejõududega, kes esmajoones peavad kindlustama meie erialaste õppedistsipliinide kõrget teaduslikku taset. Meie laboratooriume ja töökodasid täiendatakse uue varustusega, meie raamatukogu kasvab pidevalt. Sellise tormilise kasvu olukorras on kogu instiituti kollektiivi ülesanne organiseeritult ja planeeritult läbi viia õppetöö ja teaduslik uurimistöö.

Niihästi uute kui ka vanade üliõpilaste ja kõikide professorite ja õpetajate ülesanne seisneb selles, et ennastalgavalt töötades kindlustada kõrgesti kvalifitseeritud eriteadlaste ettevalmistamist, kes augs täidaksid kõik nendele usaldatud ülesanded vaatamata sellele, kuhu neid ka ei suunataks tööle. Kogu instiituti kollektiiv on huvitatud sellest, et meie instiituti lõpetajad oleksid tõsised eriteadlased oma alal ja poliitiliselt kindlad ning ustavad nõukogude patrioodid. Meie on partei ja valitsuse poolt loodud kõik tingimused ja võimalused selleks, et TPI-s ettevalmistatud eriteadlased kvaliteet oleksid eeskujulik. Selle saavutamise eest peab instiituti kollektiiv pidevalt võitlema ja saavutamata eeloleval õppeaastal uusi tähelepanuväärseid edusamme.

Algav uus õppeaasta toob meie üliõpilaste perre uusi vennasrahvaste esindajaid, kes on otsustanud eriharidust omandada TPI-s. Stalini rahvaste sõprus, mis ühendab nõukogude rahvaste peret, tagab seltsimehelikku koostööd ka meie instiitutis ja liidab meie üliõpilaskonna monoliitseks sõbralikuks kollektiiviks, mille liikmed, vaatamata rahvusele, sammuvad käsikäes.

Alates uue õppeaasta esimesest päevast, peab kõigile üliõpilastele, esimesele kursusele sisseastunudest kuni diplomantideni kaasa-arvatud, olema selge, et õppimine kõrgemas koolis pole üliõpilase eriaasi, vaid on tema ühiskondlik kohustus riigi ja rahva vastu, mida tuleb eeskujulikult täita. Õpinguis heade tulemuste saavutamiseks ei pea üliõpilane säästma jõudu ega aega.

Õppejõud peavad õppeaasta esimesest päevast peale võtma kontrolli alla üliõpilaste iseseisva töö, juhtides seda metoodiliselt õiges suunas. Kahtlemata on vajalik ka range ja õiglane nõudlikkus üliõpilaste töö suhtes juba alates esimesest tööpäevast.

Soovin kõigile üliõpilastele ja õppejõududele parimat edu õppimisel ja õpetamisel uuel õppeaastal. Nõukogude rahvas ootab meie kõrgematelt koolidelt, simbulgas ka TPI kollektiivilt, uuel õppeaastal uusi edusamme noorte eriteadlaste kaadri ettevalmistamisel, kes relvastudes marksismi teooria ja Lenini-Stalini õpetusega peavad omandama sügavad ja kindlad erialased teadmised, olema tulinõngelised nõukogude kodumaa patrioodid ja leppimatud vaenlased igasuguste kodanliku ideoloogia avalduste vastu. Bolševike partei ja meie targa juhi seltsimees Stalini pidev hool ja abi noorte eriteadlaste ettevalmistamisel tagab, et TPI eeloleval õppeaastal augs täidab oma ülesanded.

L. SCHMIDT,

TPI direktori asetäitja õppe- ja tead. töö alal

TPI EESRINDLASED

On möödunud 10 aastat, mil Eesti Nõukogude Sosialistliku Vabariigi väljakuulutamise eestjõu töötav rahvas võttis oma elu ja saatuse juhtimise lõplikult omaenda kätte. On seljatanud rasked suure isamaasõja aastad, on taas möödunud aastad täis pingest ja saavutusrikast ülesheitustööd. Ka TPI-lased on andnud oma panuse selles võitluses. Meie hulgas on rindevõitlejaid, kes on autasustatud ordenite ja medalitega, meie peres on töö-sangareid, keda ENSV juubelpäeva puhul üsja autasustati ordenite, medalitega ja aukirjadega.

Seoses ENSV 10. aastapäevaga autasustati dir. R. Mahla Tööpunalipu ordeniga, seltsimehi L.

Schmidt ja A. Pässi ordeniga „Austusmärk“, seltsimehi G. Rodionovi ja A. Talvetit medaliga „Eeskujuliku töö eest“ ja üle kümne seltsimehe said Ülemnõukogu presiidiumi aukirjad.

Meie hulgas on ka rida seltsimehi, kelle teaduslikku tööd hinnati ENSV preemia väärilisteks. Nii anti preemiaid seltsimeestele E. Siirde, E. Luhakooder, A. Aarna, R. Ott, K. Kask, H. Vilbök, ja tähelepanuväärsete saavutuste eest spordi alal sai II preemia TPI spordiklubi.

Algaval õppeaastal joondugem oma eesrindlaste järel. Anname kõik oma parima meie instiituti kõrgele töötaseme heaks.

K. OLLIK

Kogunud suvevaheajal uut jõudu, tasume esimeses järjekorras oma aukohuse kodumaa ees — pühendame oma õpiinnu tähtsaimale ülemaailmsele üritusele — võitlusele rahu eest!

ENERGILISELT SUKELDUDA ÕPPETÖÖSSE

1. septembril algab TPI-s õppetöö. Seda tööd tuleb alata organiseeritult, kõigi võimete ja energiaga. Tuleb kohe vältida kõik need vead, mis esinesid mõnede üliõpilaste õppetöös eelmistel aastatel. Suuremad neist on puudulik õppedistsipliin ja õppeaine järjekindluse läbitöötamine. Selliste puuduste esinemist ei saa eelseisval õppeaastal kuidagi lubada.

Üliõpilased peavad osa võtma kõigist loengutest, praktilistest tööstest ja seminaridest, mis on ette nähtud õppeplaanis. Eeskätt tuleb vältida õppetööst puudumisi, sest iga puudumine jätab õppija teadmistesse lünka, mida hiljem on juba raske täita, kuna iga järjekordse loengu materjal põhineb eelmistel loengutele. Ette kantud andmetel on üks lüli tervikust. Nõnda muudab vahele jäanud loeng või praktiline töö üliõpilasele sageli arusaamatuks juba ka järgmise loengu sisu.

Seepärast esimeseks ja tähtsaimaks nõudmiskes üliõpilastele on rangelt kinni pidada õppedistsipliinist. Kui juhtub loengult puudumiseks tõesti vältimatut, erakordset vajadust, siis peab üliõpilane selleks nõutama loa ja nõuoleku dekaanilt. Iga haigestumise puhul tuleb viivitamatult teatada töövõime taastamist esitada dekaanile töend raviarstilt. Sellise range õppedistsipliini täitmine suuresti soodustab õppeedu.

Teadmiste tõhusaks omandamiseks aga ainult üks loengutest osavõtmisest isiiki kaugelki veel ei piisa. Loengutel saab üliõpilane õpitavast ainest küll põhilised andmed ja üldise et-

tekujutuse, aga kõiki peensusi on õppejõul loengul võimata ette kanda. Et endale kindlustada aine igakülgne teadmine, tuleb loengul kaustikusse ülesmärkida loengu sisu ja samal ajal kodus kogu aine järjekindlalt läbi töötada, kasutades selleks mitte ainult loengul koostatud konspekti, vaid ka kogu seda kirjandust, mida soovib õppejõud. Seejuures on väga tähtis, et iga loengumaterjal tuleks läbitöötamiseks otse samal õhtul, kui toimub loeng. Siis on selle sisu veel täielikult meele ja seepärast võtab siis see töö ka vähem aega ning annab paremaid tulemusi.

Ühtlasi ei tohi üliõpilane kunagi unustada, et kogu õppimise aluseks kõrgemas koolis on iseseisev töö. Kui on järjekindlalt läbi töötatud kõik loengutel läbi võetud materjalid, siis ei esine eksamitel kunagi puudulikke teadmisi ning eksameiks ja kontrolltöödeks ettevalmistamine ei nõua suurt jõupingutust.

Sügavate, kindlate teadmiste omandamine ja eeskujulik õppedistsipliini täitmine aga kindlustavad kõrge kvalifikatsiooniga nõukogude eriteadlaste ettevalmistamist.

Võitlus selliste kõrgesti kvalifitseeritud nõukogude eriteadlaste ettevalmistamise eest on praegu ühtlasi ka meie silmapilgu-ülesandeks, sest meie tagajärjekas töö selles on ühtlasi ka võitlus imperialistlike sõjajuhatajate vastu, võitlus kindla ja püsiva rahu eest kogu maailmas.

L. KAALMAN, keemia-mäeteaduskonna dekaan

Tervitus noortele

Ootavad avatud uksed.

TPI tervitus teile, saabujad teaduse teile!

Selleks, et tehaste tuksed rõõmsamaks kasvaksid veelgi, ääksid loidaksid leegid, ei vaiks vasaara kaja, tõuseksid tuhanded hooned — palju on õppida vaja. Kaunistaks elu veel loome ühise tahte ja tööga.

Selleks, et sõda ei puhkeks päikese varjava ööna, selleks, et soomaike saha pöldusid pöörama panna, rand et veel enamat annaks — palju on õppida vaja. Tublimaid võite veel toome ühise tahte ja tööga.

Ootavad avatud uksed
TPI tervitus teile,
saabujad teaduse teile!

ROOTOR

Julgesti ja distsipliinikindlalt

Dots. E. SOONVALD

Mehaanikateaduskonna üliõpilased ja õppejõud! Algame uut õppeaastat täie tõsiduse ja energiaga! Ärgem laskem kordu-

Mehaanikateaduskonna dekaan, Stalini preemia laureaat dots. E. SOONVALD

da möödunud õppeaastal tehtud vigu, püüame neid vältida tuleviku kriitilise analüüsiga, mis on kollektiivi suhtes. Teadkem oma ülesandeid nõukogude ühiskonna, partei ja valitsuse ees. Olgem esimesed võitlejad rahvastevahelise sõpruse, koostöö ja rahu eest meie suure juhi seltsimees Stalini juhtimisel.

Uus õppeaasta algab uute kohustuste ja uute ülesannetega ka üliõpilastele. Üliõpilased, püüdke neid täita distsiplineeritult. Ärge kunagi heitke tänaseid toimetusi homse vana, sest teadke, et teie töö tulemuste kontroll — eksamisessioon — ei ole mitte kaugel. Võideldge kõige ägedamalt õppevõlgnike vastu. Püüdke kõik saada esimeseks teaduskonnaks TPI-s nii õppetöö tulemuste kui ka distsipliini suhtes. Ja ärgem seejuures unustagem ka meie n. ü. noort generaatsiooni — uusi mehaanikateaduskonna üliõpilasi. Olgem esijoones eeskujuks ja toeks ka neile.

Tuleb töötada paremini kui kevadsemestril

Algame uut semestrit.

Kuna semestri töö mõõdupuuks on eksamid, ja kuna eksamiteks ettevalmistamine algab juba semestri esimesest päevast, siis on eeskuju saamiseks siin otstarbekohane peatuda eelmisel, kevadisel eksamisessioonil.

Üldkõrvetöös ilmus sessioonil kõigile eksameile 99,6% üliõpilasi, ja kõik eksamid sooritas 89,3%. Aasta tagasi olid vastavad arvud 99,1 ja 91,6%. Seega oleme veidi tagasi läinud; aga kui võtta arvesse suurendatud nõudmisi ja ka õhtuse sektori tunduvalt tõusnud töötulemusi (sektoris sooritas kõik eksamid 1949. a. 36,8% ja 1950. a. 45,4% kõigist üliõpilastest), siis võib k. a. õppetöö tulemusi lugeda isegi paremateks.

Kui aga võrrelda sessiooni tulemusi teaduskondade järgi, siis torkavad silma üksikute teaduskondade üsna suured erinevused absoluutses edasijõudmises. Sellal kui majandusteaduskonna edasijõudmine tõusis 94,2%-le ja keemia-mäeteaduskonna oma isegi 94,9%-le, oli ehitusteaduskonnas see kõigest 87,7% ja mehaanikateaduskonnas koguni vaid 82,1%.

Võrreldes absoluutset edasijõudmist kursu-

te järgi, näeme, et see on kõige madalam I kursusel ja tõuseb iga kursusega.

I ja II kursuse üliõpilastele kõige raskemateks aineteks osutusid järgmised: tähtsamate tööstusharude tehnoloogia (eksamite nurjumisi 13,0%), kõrgem matemaatika (9,8%), teoreetiline mehaanika (4,6%) ja füüsika (5,0%). Aasta tagasi olid need arvud kõrgemas matemaatikas 14,9% ja füüsikas 20,9%. Siin on märgata tunduvalt paranemist.

Rõõmustavalt võib märkida ka vene keele oskuse paranemist, mis tunduvalt soodustab üliõpilastel erialase kirjandusega tutvumist ja ideelis-poliitilise ning teoreetilise teadmiste taseme üldist tõstmist, millest ühtlasi peegeldub üliõpilaste ja õppejõudude uus nõukogulik suhtumine oma töösse.

Seega võime ütelda, et möödunud aastal saavutasime õppealade ja õppedistsipliinis teatud edu, kuid siiski võrdlemis väikese edu. Kuna nüüd seisame uue semestri lävel ja kuna meie instiituti juba kevadel võttis endale kohustuse tõsta õppetöö edukust ENSV kümenda aastapäeva puhul, on iga üliõpilasel ja õppejõul kohuseks pidevalt anda oma töös parim.

